

**PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Savivaldybės biudžetinė įstaiga Vilniaus g. 9, LT-99288 Pagėgiai. Tel. (8 441) 75869. Faks. (8 441) 57 8 74.
El.paštas d.kinderis@pagegiai.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188746463

Pagėgių savivaldybės tarybai
Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriui

IŠVADA

**DĖL PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI GARANTIJĄ UAB “PAGĖGIŲ
KOMUNALINIS ŪKIS” IMAMAI PASKOLAI VYKDANT INVESTICINĮ PROJEKTĄ**

2019 m. gegužės 27 d. Nr. K3-AI3

Pagėgiai

Pagėgių savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija 2019 m. gegužės 21 d. raštu¹ kreipėsi į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą Savivaldybės tarybai dėl galimybės Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikti garantiją ir laidavimą kreditoriams už Savivaldybės valdomos įmonės imamą paskolą pagal administracijos rengiamą sprendimo projektą dėl leidimo uždarajai akcinei bendrovei „Pagėgių komunalinis ūkis“ imti 27 232,30 eurų ilgalaikę paskolą investiciniam projektui finansuoti.

Atlikus Savivaldybės garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už Savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas galimybių vertinimą, nustatyti žemiau išdėstyti dalykai.

Dėl skolinimosi reglamentavimo

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo² ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo³ nuostatomis Savivaldybė, laikydama Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, turėdama Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gali teikti garantijas dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitų įsipareigojamųjų dokumentų sutartis; Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas; šias paskolas naudoja tik investicijų projektams finansuoti. Savivaldybės skolos aptarnavimo ir valdymo funkcijas bei Tarybos finansų srities politiką šioje srityje vykdo ir įgyvendina Savivaldybės administracija įstatymų, savo veiklos nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos 2019 metų finansinių rodiklių įstatymu⁴ Savivaldybės skolinimosi limitai 2019 metams nustatyti taip: 1. Savivaldybės skola negali viršyti 60 proc. šiuo įstatymu prognozuojamų

¹ Administracijos 2019-05-21 raštas Nr. R2-1088 „Dėl leidimo UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ imti ilgalaikę paskolą investiciniam projektui finansuoti”.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 28 p., 27 str. 1 d. 3 p., Žin., 1994, Nr. 55-1049, 2018, LR TAR 2018-11-23 Nr.18921.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 1 d. 5 p., Žin., 1990, Nr. 24-596, 2004, Nr.4-47, LR TAR 2017-12-13 Nr.20003.

⁴ Lietuvos Respublikos 2019 metų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-1710 12 str., LR TAR 2018-12-20 Nr.20968.

Savivaldybės biudžeto pajamų; 2. Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 5 procentai prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradeda naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. 3. Savivaldybės priiinti įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių priiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įsipareigojimų suma negali viršyti 10 proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų.

Pagal Lietuvos Respublikos 2019 metų valsybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą prognozuojamos Savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamos sudaro 5 248,00 tūkst. eurų.

Pagal aukščiau minėtą teisės aktą, Savivaldybės 2020 metų sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

Dėl Savivaldybės įsipareigojimų pagal garantijas limito laikymosi

Atliekant vertinimą buvo vadovaujama Tarnybos atliktu tyrimu⁵ ir Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktais 2019 metų Savivaldybės skolos vertinimo duomenimis su prielaida, kad pateikti duomenys yra tikri ir teisingi.

Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba nustatė Savivaldybės skolos būklę 2019 metų sausio 1 dienai, Savivaldybės skolinimosi limitus. Surinkti įrodymai dėl Savivaldybės galimybės garantuoti dėl Savivaldybės priiimtų įsipareigojimų pagal garantijas, Savivaldybės valdomų įmonių priiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus investicinių projektų įgyvendinimui finansuoti, suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, nustatyta:

1. Savivaldybės administracija 2019 m. balandžio 11 d. UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ (VIPA) pateikė prašymą skirti dotaciją projektui Nr. 05.3.2-APVA-R-014-71-0005 „Nuotėkų tinklų plėtra Pagėgių savivaldybėje (Mažaičiuose)“ įgyvendinti, kuri nebuvo tenkinta.

2. Savivaldybė yra vienintelė UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ akcininkė, ir Savivaldybės taryba tai pačiai prievolei – bendrovės paskolos gražinimui – gali pasirinkti dvi įvykdymo priemones – UAB

⁵Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019-03-15 Išvados Nr. K3-AI2 „Dėl Pagėgių savivaldybės skolinimosi galimybių“ priedas

turto įkeitimą, ir paskolos gražinimo finansavimą; atkreiptinas dėmesys į tai, kad turto įkeitimas reikalauja papildomų piniginių išteklių įkeičiamo turto vertinimui bei įkeitimo išlaidoms apmokėti. Rizika, kad Savivaldybei (kaip garantui) gali tekti garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kreditoriui atsirastų tuomet, jei UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ netinkamai vykdytų arba nevykdytų kredito sutarties. Garantija⁶ yra vienas iš Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse nustatytų prievolių užtikrinimo būdų; tai yra vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas – prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis⁷. Garantą už skolininką atsako tik tuo atveju, jeigu skolininkas neįvykdo prievolės. Tuo būdu garanto civilinė atsakomybė prieš kreditorių pagal garantijos sutartį atsiranda ne nuo šios sutarties sudarymo momento, o nuo skolininko garantija užtikrintos prievolės pažeidimo⁸.

3. Savivaldybės įsipareigojimai pagal garantijas negali viršyti 524 800,00 eurų. Prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas 2019 m. sudarė 168 400,00 eurų, garantijų limitu likutis 2019 m. gegužės 1 d. sudarė 356 400,00 eurų. Planuojamos vertinimui pateikto Savivaldybės tarybos sprendimo projekto garantuoti 27 232,30 eurų paskolos suma neviršija nustatytą Savivaldybės garantijų limitu.

4. Teisės aktai nustato Savivaldybei įsipareigojimą 2019 metais planuoti finansinius įsipareigojimus tik investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniamis įsipareigojimams vykdyti.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo⁹ 4 straipsnio 4 dalį, Savivaldybės biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad pagal to biudžeto struktūrinį balanso rodiklį, apskaičiuotą kaupiamuoju principu, jis būtų perteklinis arba subalansuotas.

Išvada: Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuomone, Savivaldybės turimas teisės aktais nustatytas garantijų limitu likutis leidžia Savivaldybės tarybai svarstyti galimybę suteikti 27 232,00 eurų garantiją UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ dėl bendrovės imamos paskolos investicijų projektui „Nuotėkų tinklų plėtra Pagėgių savivaldybėje (Mažaičiuose)“ finansuoti.

Savivaldybės kontrolierius

Dainius Kinderis

⁶ Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso VIII-1864 6.70 str.1d., i.k.1001010ISTAIIII-1864.

⁷Ten pat, 6.90 str.1 d.

⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012-03-15 nutartis Nr.3K-3-97/2012.

⁹Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties konstitucinis įstatymas, 2014, LR TAR 2014-11-18 Nr.17028.